75 років Службі Народові

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 229. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 11-го ГРУДНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 11, 1968 No. 229. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 10-го грудня 1968

СПРАВА ЗМІНИ СПОСОБУ ВИБОРУ ПРЕЗИДЕНТА ЗСА залежить від нового президента Ричарда М. Ніксона. Так заявив сенатор демократ із Міссіссіппі Джеймс О. Істленд. Преса пригадує, що нововибраний президент Ніксон під час виборчої кампанії заявляв, що хто здобуде більшість загальних голосів, той повинен бути президентом ЗСА. Ніксон здобув і більшість загальних голосів і велику більшість електорських голосів. Тепер він не зайняв ще становища, чи старатиметься змінити систему вибору президента, яка має вже 181 рік, і яка є частиною Конституції цієї країни.

АМЕРИКАНЦІ ЗА ДЕМОКРАТИЧНУ АКЦІЮ пропонують, щоб віце - президент Гомфрі, який програв президентські вибори, став знов членом цієї організації та зайняв становище віце - президента. Гюберт Г. Гомфрі в 1948 р. був одним із засновників організації за Демократичну Акцію і був пізніше її головою. Цього року ця організація в лютому схвалила була кандидатуру сенатора Юджіна МекКарті, і віце - президент Гомфрі перестав платити вкладки до АДА, але ця організація підтримувала Гомфрі після того, як він здобув номінацію на Демократичній Конвенції в Шикаґо.

ОПИТУВАННЯ ВИЯВЛЯЮТЬ ЗБІЛЬШЕННЯ консервативних сил в цьогорічних президентських виборах. Впродовж жовтня Гомфрі щоденно здобував майже по 200,000 голосів опитуваних, але все ж таки в дні виборів 5-го листопада поважне число демократів голосувало на Ніксона або на консервативного демократа Джорджа Воллеса, який кандидував від Американської Незалежної Партії. І так Гомфрі дістав 43 відсотки голосів 5-го листопада, Ніксон 43.4, а Воллес — 13.6, що творить разом 57 відсотків голосів для консервативних сил, проти 43 відсотків для лібералів.

НА ЧОРНЕ МОРЕ ВПЛИНУЛИ два американські нищильники — „Дайесс" і „Тернер", кожний з них по 3.500 тонн. Совєтська преса назвала появу тих американських воєнних кораблів на Чорному морі „провокацією", але ЗСА стоять на становищі, що американська фльота має таке саме право користуватись водами Чорного моря, як совєтська — водами Середземного моря. Вислання тих нищильників на Чорне мори має демонстраційно - політичне значення.

АЛЬБАНІЯ ПРИЗНАЛА Комуністичному Китаєві морсько - летунську базу в Тірані. До Альбанії їздив в цій справі сам шеф штабу комуно - китайської армії Гуанґ Юнґ-шен. Китайські комуністи мають збудувати в тій базі викидні для ракет на середню віддаль. Англійська преса твердить одночасно, що Комуністичний Китай скріпив свої кордони до Совєтського Союзу новою півмільйоновою армією — 24-ма змоторизованими дивізіями.

СОВЄТСЬКИЙ АСТРОНАВТ ГРИГОРІЙ БЕРЕГОВИЙ ЗАПОВІВ, що „в недалекому майбутньому" відбудеться лет нового совєтського штучного сателіта довкола Місяця. Він натякнув, що астронавтом (большевики називають астронавтів „космонавтами"), який полетить туди, буде один із двох вишколених для такої місії летунів, що мали товаришити йому в його останній подорожі „Союзом 3".

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР НАТО МАНЛІО БРОЗІО ВИСЛОВИВ переконання, що Атлантійський Союз (НАТО) знайде всебічну підтримку від нового американського Уряду за Ричарда Ніксона. Манліо Брозіо вислав був ґратуляційну депешу Ніксонові, в якій він назвав Ніксона „правдивим приятелем" тієї західньої оборонної організації.

Гості здалека і зблизька відвідують УНС і „Свободу"

Пані Дарія Сіяк в розмові з ред. Б. Кравцевим під час відвідин у „Свободі".

Джерзі Ситі. В Головній Канцелярії Українського Народного Союзу і в приміщеннях в-ва „Свобода" рідко бувають такі дні, в яких не було б відвідувачів для яких двері цих народних установ завжди широко відкриті. В понеділок, 9-го грудня ці інституції відвідали пані Дарія Сіяк, керівник бібліотеки Европейського Наукового Т-ва ім. Шевченка в Сарсель у Франції, яка після короткого, бо тільки три-тижневого побуту в ЗСА вже в середу, 11 грудня ц. р. відлітає назад до Парижа. УНС і „Свободу" пані Сіяк відвідала в товаристві сестри пані Оксани Щур, яка постійно проживає в Ню Йорку. В тому ж часі на відвідинах в УНС і „Свободі" був відомий наш громадянин, автор книжки „Шевченків Заповіт" адв. Іван Панчук, обраний на президентського електора зі стейту Мішіґен. Адв. Ів. Панчук провів один день у „Свободі", досліджуючи з мікрофільмів давні її річники в пошукуванні джерельних матеріялів до своєї чергової книжки про українських переселенців з Буковини в Канаді і ЗСА. Чемностеву візиту УНСоюзові і „Свободі" склав цього дня перебуваючи в цій околиці, головний організатор СУК „Провидіння" д-р Ярослав Бернадин з Філядельфії. Усі вони знайомились з устаткуваннями і працею в Головній Канцелярії і в „Свободі" та відбули розмови з головними екзекутивними урядовцями УНС і редакторами.

Демократи поширили вплив Уряду на життя громадян

Вашингтон. — 20-го січня нововибраний президент Ричард М. Ніксон перебере урядування від президента Л. Б. Джансона і ствердить, що впродовж вісьмох років, коли він в січні 1961-го року залишив був Білий дім, вдесятеро збільшився вплив Уряду на різні федеральні агенції. Дорадник президента Джансона Джозеф А. Каліфано заявив в пресовому інтерв'ю, що коли президент Айзенгавер в січні 1961 року залишив Білий Дім ,тоді існувало коло 45 внутрішніх соціяльних програм, якими задяджував республіканський Уряд, а тепер таких програм є 435. Президент Джансон під час свого п'ятирічного побуту в Білому Домі старався розбудувати так зване величне суспільство, і внаслідок цього виникли нові агенції, які мали вплив на суспільство. Вистачить згадати допомогу на лікування незаможним особам — медікер, програму так званих взірцевих міст, Корпус Праці, „гед старт" в шкільництві, війну вбожеству, поборювання надужить при кредитах, щоб побачити, як держава поширила свій вплив на суспільство. Каліфано твердить, що на ці соціяльні програми (не включаючи соціяльного забезпечення) видавав Федеральний Уряд в 1960 році $9.9 більйона, в 1963 р. — $12.9 більйона, а в 1968 році — $25 більйонів. Ніксон займе становище до цієї проблеми в своїй інавґураційній промові 20-го січня 1969.

Ніксон представить свій кабінет народові 11-го грудня

Ню Йорк. — Пресовий секретар президента електа Р. М. Ніксона Роналд Ціґлер повідомив, що нововибраний президент в середу 11 грудня представить американському народові повний свій кабінет на всіх трьох головних телевізійних стаціях. Це буде вперше в історії цієї країни, що новообраний президент повідомляє про номінацію всіх 12-ох членів свого кабінету. Досі бувало так, що новий президент повідомляв про номінацію двох трьох членів свого кабінету, а не про всіх. Пресовий секретар відмовився подати які-будь вістки про особи, що є номіновані Ніксоном, кажучи, що це річ президента Ніксона. Та все таки з добре поінформованих джерел подають, що головним прокуратором має бути Джан Н. Мітчелл, один із керівників виборчої кампанії за вибір Ніксона, і один із партнерів адвокатської спілки, членом якої був і сам Ніксон. Існують деякі здогади про це, що на державного секретаря був найменований Вілліям П. Роджерс, який був в уряді Айзенгавера в 1957-1960 р. головним прокуратором. Виявилося, що колишній секретар скарбу в уряді Кеннеді Даглес Діллон не буде членом кабінету Ніксона. Його називали державним секретарем в уряді Ніксона. Всі ці вістки — це тільки комбінації, бо Ніксон не виявив досі тайни, хто творитиме його кабінет.

Шрайвер заявив готовість співпрацювати з Ніксоном

Вашингтон. — Сарджент Шрайвер, шваґер покійних президента Джана Кеннеді і його брата сенатора Роберта та живучого сенатора Едварда Кеннеді, теперішній амбасадор ЗСА у Парижі, заявив, що він готов співпрацювати з режимом Ричарда Ніксона. Ніксон просив його прилетіти до Ню Йорку й відбув з ним довгу конференцію, в якій — за твердженням преси — він заявив Ніксонові згоду — прийняти становище амбасадора в Об'єднаних Націях. Сарджент Шрайвер був за урядування Джана Кеннеді організатором і першим головою Корпусу Мира і після того головою новоствореного Уряду для економічної нагоди, який насправді займався боротьбою проти бідности. Шрайвер, німецького роду, за первісним призвищем його предків Шрібер, доказав на тих своїх становищах велику енерґію і придумливість. На становищі амбасадора ЗСА в Парижі він довів до деякого покращання американських взаємин з Францією, прохолоджених внаслідку антиамериканської політики през. де Голля. Його становище в Парижі займе, мабуть, теперішній американський амбасадор в Західній Німеччині, Генрі Кебот Ладж. Остаточна згода Шрайвера на участь в Адміністрації Ніксона, залежить від згоди традиційної демократичної родини Кеннеді, яка ставиться неприхильно супроти Р. Ніксона, суперника Джана Кеннеді у президентських виборах з 1960 р.

В. Дідюк повернувся з організаційної поїздки

Торонто. — Головний радний і обласний організатор УНС п. Василь Дідюк повернувся з майже двомісячної, дуже успішної, організаційної поїздки по Заході Канади. В часі поїздки він відвідав: Су Сен Мері, Форт Віллям, Саскатун, Едмонтон, Калґари, Мус Джов, Ріджайну та брав участь в 9-му Конґресі Комітету Українців Канади у Вінніпезі. Крім допомоги секретарям УНСоюзу у у приєднуванні нових членів, п. Дідюк відбув ряд засідань з управами місцевих Відділів з метою налаштування допомоги в організаційній ділянці; виступав на ширших сходинах громадянства, користаючи з різних нагод; провів два короткі секретарсько - організаційні курси в Едмонтоні і Калґарах та перевів розмову з представником українського відділу Канадійської Радієвої Корпорації п. Б. Мазепою, про цілі й завдання УНСоюзу, яка буде переслана в Україну.

Василь Дідюк

В. Дідюк відвідав ряд визначних духовних і світських громадських провідників та організацій і установ, зокрема Вінніпезького Митрополита Кир Максима, Єпископа Саскатунського Кир Андрея, о. д-ра М. Сопуляка, канцлера Едмонтонської Е-

(Закінчення на стор. 4-ій)

ДОРАДНИК НІКСОНА В БІЛОМУ ДОМІ

Призначений Ричардом Ніксоном на президентського гол. дорадника в справах національної безпеки Генрі Кіссінґер (посередині) відвідав президента Линдона Б. Джансона в Білому Домі, щоб поінформуватися про актуальні зовнішньо - політичні проблеми ЗСА. Під час зустрічі був присутній також Волт В. Ростов (зліва), дорадник през. Джансона.

Скрентон закінчив розмови з арабськими й ізраїльськими лідерами

Єрусалим. — Колишній пенсилвенійський губернатор Вілліям Скрентон, відвідинами в Ізраїлі й довгогодинними нарадами з ізраїльським прем'єром Леві Ешколом та міністром закордонних справ Абба Ебаном закінчив свою місію, яку переводив з доручення новообраного президента Ричарда М. Ніксона. Він відвідав був Іран, Савді Арабію, Ливан, Єгипет, Йорданію і Ізраїль. Після тригодинної розмови з йорданським королем Гуссейном, Скрентон під'їхав королівським автом до дерев'яного моста на Йордані, що лучить окуповану Ізраїлем західню частину Йорданії з рештою Йорданії і перейшов той провізоричний міст пішком. Великий давній міст зруйнований під час минулорічної ізраїльсько-арабської війни. Коли авто із Скрентоном і американським амбасадором в Йорданії Гаррісоном Саймесом їхало в стороні мосту — недалеко біля дороги стояв гурт важкоозброєних арабських протиізраїльських партизанів. Вони знали, хто їде автом і мовчки йому придивлялись: ці арабські партизани респектують йорданські державні власті та, тим паче, автомобіль короля Гуссейна з його спеціяльними відзнаками. Деякі ізраїльські кола були стурбовані заявою Скрентона, що американська політика супроти Близького Сходу повинна бути „ в більшому ступні вирівняна", себто, що „Америка повинна рахуватися з почуваннями всіх сторін, причетних до цього конфлікту".

ЗСА втратили 4-ий стежний літак над Північним В'єтнамом

Сайґон. — Від 1 листопада ц. р., себто від закінчення бомбардування американцями Північного В'єтнаму — американці переводять над Північним В'єтнамом та спеціяльно над здемілітаризованою смугою між двома частинами поділеного В'єтнаму — безперервно стежні лети. Північний В'єтнам протестує проти них та обстрілює ті літаки, дармащо вони не озброєні і не переводять ворожих дій, а тільки стежать за рухами північнов'єтнамських військ. В минулу неділю північні в'єтнамці збили вже четвертий такий стежний джетовий літак. Двох летунів врятовано, один був легко ранений.

Сучасна боротьба в Україні на тлі рухів за свободу у світі була предметом обговорення на конференції УГВР

Ню Йорк. — В суботу 7 грудня відбулася тут в залі Літературно - Мистецького Клюбу в присутності понад 100 осіб влаштована середовищем Української Головної Визвольної Ради у ЗСА конференція на тему „Природа й розвиток сучасної боротьби в Україні на тлі рухів за свободу у світі". Відкрив конференцію в імені Закордонного Представництва УГВР д-р Мирослав Прокоп коротким з'ясуванням теми й завдань конференції. Він же привітав присутніх на залі голову ВО УНР д-ра А. Фіґоля та ген. секретаря ЗП УГВР М. Лебедя. Проводив конференцією, як модератор, проф. Мирослав Лабунька. Головну доповідь виголосив молодий український науковець д-р Степан Олійник з Вашингтону, насвітлюючи такі головні тенденції в світі й Україні, як інтелектуальний фермент, боротьбу за громадянські права, револьту молоді і з'ясовуючи теперішні форми боротьби за свободу в Україні. У висновках доповідач ствердив, що боротьба йде за реформу політичної системи і що рішальні зміни стануться після того, як до голосу прийде молоде покоління. Дальші співдоповідачі Зеня Сохор, докторантка Колюмбійського Університету, Рената Третяк та Григорій Грабович, докторанти Гарвардського Університету, насвітлювали пов'язаність процесів на Україні і серед української еміґрації з ферментами у світі, зокрема в ЗСА, характеристичними для яких є втрата віри в дотеперішні ідеї й інституції. В трьох дальших доповідях ред. Ростислав Хом'як подав огляд подій в Україні за останні три роки, д-р Богдан Цимбалістий говорив про причини сьогоднішніх ферментів і боротьби за демократизацію в світі й Україні та проф. Володимир Нагірний підкреслював давність ферментів молоді, дискутуючи водночас з деякими формулюваннями трьох перших співдоповідачів і стверджуючи, що молодь була ініціятором не тільки лібералізаційно - демократичних, але й тоталітарних рухів і що справжня демократія залежить не так від ідеї, як від людей, які її здійснюють. Після короткої дискусії між доповідачами вони відповідали на питання ставлені із залі.

УККА ПРОГОЛОСИВ ЗВЕРНЕННЯ ДО ГРОМАДЯНСТВА ПРО ВІДЗНАЧЕННЯ СТОРІЧЧЯ „ПРОСВІТИ"

Ню Йорк. — У висліді урочистих зборів Екзекутиви й Політичної Ради УККА, що відбулися тут в суботу 7 грудня ц. р. з участю колишніх членів Головних Відділів Матірньої „Просвіти" та урядовців її головної Канцелярії й Організаційного Відділу, схвалено й підписано Звернення до Українського Громадянства у Сторіччя „Просвіти" такого змісту:

ЗВЕРНЕННЯ
ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА У СТОРІЧЧЯ „ПРОСВІТИ"

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДЯНИ!

Далеко від української землі, зокрема від колиски Матірнього Товариства „Просвіта" — княжого Львова, зібрались ми, колишні члени її Головного Виділу та урядовці її головної канцелярії, разом з представниками американських українців, членами Екзекутиви, Політичної Ради та Головами Відділів Українського Конґресового Комітету Америки, щоб щиро і святочно відзначити сторіччя народження цієї справжньої Матері організованого життя українського народу, в Україні і поза її межами, напередодні цієї історичної дати.

Хоч жорстока рука займанця — імперіялістичної Москви, затопивши в крові відроджену українську державу, з особливою наполегливістю знищила „Просвіту" й винищила її діячів, зразу на центральних а, після останньої війни, також на західніх українських землях, її сліди залишилися у вільних країнах світу, в яких поселилися українські, „Просвітою" виховані, люди, а її ідея збереглася живою в пам'яті і серцях усіх українців обабіч залізної заслони. Особливо й на диво свіжою є вона в сторіччя постання матірньої, львівської „Просвіти", яке завершиться завтра, 8 грудня 1968 року.

Бо хто з нас не згадуватиме в ці великі роковини цієї неповторної установи, яка раннього 8 дня грудня 1868 року заклала основи під загальну організованість, зразу ґалицьких, а згодом усіх українців та під їх загальну, в цьому національну й політичну, свідомість.

Це ж „Просвіта" покрила зразу галицькі, а згодом волинські і закарпатські, міста і містечка, села і присілки, сіткою народних читалень, цих нових, на місце давніх, висохлих по втраті державности, криниць народної освіти, організованої сили та політичних змагань українського народу, спрямованих на відновлення його давньої, духової і державної, суверенности. Це ж вона помандрувала з українськими еміґрантами в далекий світ, допомагаючи їм, далеко від батьківщини, зберігати свою національну ідентичність й не забувати про Україну. З Галичини на Буковину, Центральну Україну по Кубань і Зелений Клин, Закарпаття, Пряшівщину, Волинь і Полісся йшов історичний шлях львівської „Просвіти" на рідній території, а в З'єднані Стейти Америки, Канаду, Арґентину, Бразилію, Парагвай, Уруґвай й у чимало інших країн світу йшов її маршрут еміґраційний. А всюди там, куди завітала „Просвіта", розпочиналася, або скріплялася, національна свідомість та організованість нашого народу на всіх царинах громадського життя.

В п'ять років після постання „Просвіти" з неї народилося Наукове Товариство ім. Шевченка, в тринадцять — Українське Підагоґічне Товариство, згодом Рідна Школа, в п'ятнадцять — Народна Торговля, в двадцять сім — „Дністер", в тридцять — Краєвий Союз Кооператив, а там „Сільський Господар" і багато інших організацій і установ, які створили модерну українську націю і в славних роках великих визвольних змагань 1917 - 1921 рр. повели її до збройної боротьби за свою власну державність.

СВЯТОЧНА, УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

Немає й не було в Україні більш заслуженої установи, як Матірня „Просвіта" у Львові. Тому в її сторіччя згадаймо її, а з нею й тих, що її утворили і в її рядах трудилися для кращої майбутньої долі нашого народу. Достойно, всією громадою, відзначім цей найбільш заслужений і найбільш почесний ювілей Матері українських установ й допоможім продовжувати її працю в існуючих просвітянських та інших культурно-освітніх організаціях та поширювати її ідеї і завдання до часу її тріюмфального повороту на Україну, коли розпічнеться її друга, ще блискучіша, доба праці й змагань для піднесення свого народу до найвищих висот, які може й повинна досягнути, культурна нація.

Дано в Ню Йорку дня 7-го грудня Р. Б. 1968, напередодні 100-річчя Матірнього Товариства „Просвіта" у Львові, в дні проголошення Ювілейного Року „Просвіти".

Слідують підписи:

Члени останнього Головного Виділу „Просвіти",
Члени Екзекутви У.К.К.А.,
Урядовці Головної Канцелярії „Просвіти",
Члени Політичної Ради УККА
і Контрольної Комісії УККА
та приявні голови Відд. УККА.

Рокефеллер старатиметься про перевибір на 4 каденцію

Ню Йорк. — Нюйоркський губернатор республіканець Нелсон А. Рокефеллер заявив у пресовому інтервю, що старатиметься в 1970-му році про перевибір на 4-ту каденцію на пост губернатора. Він вже тепер є найстаршим щодо літ служби губернатором в цій країні, бо займає цей пост 10 років. Заява Рокефеллера нищить інспірації нюйоркського посадника Джана Ліндзі, який плянував здобути пост губернатора, а після того посягати по найвищий пост в цілій країні. Рокефеллер сказав, що хоче ще раз здобути становище губернатора, щоб мати можливість здійснити свої широкі пляни про відбудову міст, які він вже почав здійснювати. Між цими плянами на першому місці є створення $6-більйонової Корпорації Міського розвитку, ціллю якої є перебудувати міські нетрі. Дальші проєкти губернатора: однобільйонова програма очищення вод, двобільйоновий плян Мешканевої Аґенції, $2.5 більйонова програма транспортових бондів, $700 мільйоновий плян на побудову нових шпиталів. Рокефеллер сказав, що коли б він залишив своє становище, то всі ці пляни не були б здійснені.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1103 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Роля преси в ЗСА

З призначенням Герберта Клайна на директора комунікацій та Роналда Зіглера на свого пресового секретаря — до речі, обох німецького роду й обох з Каліфорнії — Ричард Ніксон дав притоку численним коментарям на тему взаємин кожного американського президента з пресою та, зокрема, взаємовідносин новообраного президента і світу американської преси. Час до часу все ще згадують, як то Ричард Ніксон, програвши в 1962 році вибори на губернатора в Каліфорнії, гнівним тоном дорікав журналістам, що вони його раз-у-раз „копали” й заявив, що це вже його остання пресова конференція і що тому вони вже не матимуть нагоди більше пакостити йому. Проте деякі об'єктивні коментатори признали, що Ніксон виявив був тоді тільки природну і щиру людську реакцію на приперчення, що їх зазнав від преси. В останній передвиборчій кампанії Ричард Ніксон доказав, що він уміє гладко і складно співпрацювати з пресою, а згадані вгорі призначення і вістки, що він буде менше користатися пресовими речниками Білого Дому, а зберігатиме тісніший безпосередній зв'язок з репортерами, потверджують його розуміння великого значення преси в ЗСА й усьому світі.

Вільна преса взагалі та спеціяльно американська дуже вразлива на пункті інформування її про все можливе, що діється в державному апараті. У зв'язку з великим суперництвом у здобуванні вісток — погоня за ними така, що дійсно дуже трудно державним керманичам будь-що плянувати й переводити секретно, та ще трудніше — свідомо затаювати одні вістки й подавати інші. Кілька років тому був голосний конфлікт між тодішнім речником Секретаріяту оборони Артуром Сильвестром і пресою з приводу одвертої заяви Сильвестра, що коли цього вимагають державні інтереси, то можна іноколи подати й невірні інформації. Американська преса не визнає такого підходу, вона хоче правди в усіх випадках. В американському пресовому світі викували окремий термін: „ущелини в довірливості” у відношенні преси до Уряду. Така „ущелина” постала, наприклад, за президента Джана Кеннеді, коли раз Уряд твердив, що вістки про совєтські ракети на Кубі не відповідають правді, а після того сам Президент проголосив, що дійсно Совєти привезли туди ракети середньої далекосяжности і будують для них викидні бази.

Представники американської преси використали останню передвиборчу кампанію, щоб з'ясувати своє становище до проблеми інформування її державними чинниками. Вони не могли змінити методики праці президента Джансона, який залюбки переводив плянування різних дій у тайні перед пресою, і виявляв уже доконані факти на пресових конференціях чи в заявах речників Білого Дому або Державного Секретаріяту. Але вони не приховували свого невдоволення надто частими ухильними відповідями Президента. У цьому випадку виявлявся конфлікт між бажаннями преси мати завжди якнайповніші інформації про всі без винятку справи, та державними інтересами, які часто вимагають таємности. На адресу американської, та взагалі вільної преси не раз падуть закиди, що вона заражена „сенсаціоналізмом” і тому затрачує почуття границі між тим, про що можна публічно говорити та про що треба мовчати з уваги на ворога. Відомий гострий конфлікт колишнього міністра військових справ (тепер фінансів) в Західній Німеччині, Франца Йозефа Штравса, з великим тижневиком „Дер Шпігель” в Гамбурзі, який ніби оприлюднив був деякі тайни.

Однаково преса, як і Уряд, заінтересовані в тому, щоб часописи не потребували ганятись за вістками, що їх не одержують з офіційних джерел, і щоб вони не надолужували сплетнями брак правдивих інформацій. Від становища преси, її репортерів і коментаторів, залежить, як власний нарід і закордон ставляться до даного президента країни. Власні опити кількох великих американських газет і наслідування опитів агенцій Геллупа, як теж пресові звідомлення й коментарі про передвиборчі партійні конвенції, головно демократичну конвенцію в Чикаго, в значній мірі причинились до висліду останніх виборів. Преса — інформуючи про факти й коментуючи їх — направді формує громадську думку, кристалізує настрої в країні. Новообраний президент Ричард Ніксон заявив, що йому не залежить на тому, щоб його в народі — на основі звідомлень преси — любили, але, щоб його шанували. Тому він обіцяв вживати всіх заходів, щоб у доплииві офіційних відомостей до преси не було ніяких зупинок і недосказів, що їх кожний коментатор може з'ясовувати по своєму. Розквіт преси — в інтересі держави й народу. Але преса має такі широкі й почесні завдання, що не потребує посягати на звання „четвертого чинника влади” — поруч виконавчого, законодатного й судового.

Валерій Остапенко

„ЗДЕМІЛІТАРИЗОВАНА” ЗБРОЙНА БОРОТЬБА

У 1954 році у В'єтнамі, для урегулювання політичних відносин, установлено демаркаційну лінію, яка пройшла на південь від 17-ої паралелі, поділила країну на дві частини і цим, фактично, позбавила її суверенітету, незалежности, територіяльної цілости. Потім, з відновленням воєнних дій, демаркаційну лінію перетворено у демілітаризовану зону, з забороною, по двосторонній угоді, вводити туди війська, ввозити воєнні матеріяли, влаштовувати бази.

Деякі з наших газет називають демілітаризовану зону „з д е мілітаризованою”, що не відповідає правильній воєнній термінології. Але оцей непотрібний приросток „з” у даному випадку ніби надає слову більшої образовости, сили, перетворюється у своєрідну гіперболу і вказує на дійсне значення цієї злополучної демілітаризованої зони.

Дійсно, ця зона перетворилася для американських військ у В'єтнамі у фактор, який „здемілітаризував” для них засоби і форми збройної боротьби, саму її суть: „використання найбільш ефективних шляхів досягнення перемоги у війні”. Американські війська у В'єтнамі опинилися в положенні, яке влучно схарактеризував генерал Айзенгавер: „В'ють одною рукою, тримаючи другу за спиною”.

Ворог у В'єтнамі, в силу своїх ідейно - моральних переконань, чи просто, практичних міркувань — рідко коли виконує всякі політичні і воєнні угоди. А на демілітаризовану зону дивиться як на зручну лазівку у цьому пролемі американської політики, і користається нею для своїх воєнних операцій і коли тільки може.

Війна, як і саме життя, проходить за певними законами — природніми та створеними людьми. Ці закони авторизуються відповідними науками, тому суто воєнні дії у В'єтнамі треба розглядати передусім з науково об'єктивістю, в аспектах теорії і в аспектах практики, відкинувши усі професійні упередження та політичні емоції.

Отже, для американських військ у В'єтнамі мілітаризована зона є тим, що воєнна наука називає „стратегічною межею наступу армії” — положення, при якому порушується н о р мальний хід операцій, понижується т. зв. бойодинаміка, старшини починають „губити серце”, а генерали шукати виходу з безвиходного п о ложення... Армія далі проливає кров, у поодиноких боях здобуває перемогу, але загальний бойовий порив на фронті захлинається. „Наступ захлинувся” — кажуть у таких випадках вояки і зариваються в землю.

Тепер у В'єтнамі три піхотні дивізії, одна аеромобільна, дві повітрянодесантні бригади, 60 тисяч морських піхотинців — всі ці мобільні, прекрасно озброєні і спеціально п е ревишколені для В'єтнаму війська, при першокласному матеріяльно - технічному забезпеченні для бойової підтримки понад 1.500 літаків, 2.000 гелікоптерів і понад 80 бойових кораблів 7-ої флоти, не мають права переходити демілітаризованої зони, вийти на широкі оперативні простори, завжди відповідати на маневр ворога контр - маневром, на атаку контратакою, на вогонь вогнем. Вони змушені стабілізувати свої позиції і втягуватись у затяжну війну проти В'єтконгу — цієї новітньої воєнно-політичної армії, добре озброєної, ліпше пристосованої до бойових дій у місцевих умовах, з двадцятилітнім досвідом партизанської боротьби.

Майже вся територія Південного В'єтнаму тепер охоплена боями, невигідними для американських військ. Там не враховується співвідношення затрачених зусиль і досягнутих наслідків. Ставиться мета, яка знаходиться за межами воєнних можливостей. Іде марнотратство живої сили і техніки при мінімальних воєнних успіхах. Все це негативно впливає на бойовий дух армії, на неперевершених в боях морських піхотинців, на чудову систему ударних груп — отих, як кажуть американці, „комбатмен”-ів.

Те, що відбувається у в'єтнамських джунглях, це вперте небажання збоку політиків зрозуміти те, що вже давно зрозуміли у Пентагоні — що політика не може, через голову своєї стратегії, втручатися у мистецтво ведення війни і командувати тактикою, що за такі дії політики навіть платить кров'ю, війна робиться безцільною і може прийти криза.

Це не воєнна криза, не т. зв. „криза бою”, яка приходить внаслідок слабої стратегії або поганої тактики — це криза політична, бо оту демілітаризовану зону, оту стратегічну межу створила політика.

Про „стратегічну межу наступу армії” існує ще й інше поняття — „містичне”. Тобто, стратегічну межу на фронті можна також розуміти і як межу історичного розвитку нації — коли ряд окремих криз на фронті і в тилу переходить в загальну хронічну кризу — кризу державної політики.

У зв'язку з Паризькою конференцією для Америки наближається вирішальний історичний момент, коли треба негайно шукати шляхів полагодження в'єтнамського конфлікту. Шляхів воєнних, або політичних.

Найліпше, щоб політика тепер прийшла на допомогу своїй стратегії. Своїми розумними політичними заходами та гнучкою дипломатією нарешті підвела діючу армію до якоїсь певної мети.

Треба, щоб тепер, як ніколи, політика, дипломатія і стратегія діяли разом, прямуючи до одної мети — до мети національної величі своєї держави та її історичного благополуччя.

КОМУНІЗАЦІЯ ЮНЕСКО?

Організація О б 'єднаних Націй з осідком у Ню Йорку вже довгі роки слабує на „фінансову хворобу”. Постійну нестачу фінансових засобів ОН надолужує в різних формах американський Уряд, розпоряджаючись доларами платників податків, себто й нас у тому числі. ОН можуть виносити, як міжнародна організація, постанови й рішення, які нам до душі, або ж нам не подобаються — більшість голосів перерішують справу. СССР, всіляко намагаючись використати форум ОН для своїх цілей та для комуністичної пропаганди, винен ОН великі гроші, відмовившись фінансувати деякі заходи ОН, як, наприклад, утримування військ ОН під час заколоту в Домініканській Республіці. Разом з Москвою великими боржниками у ОН стали й формальні „держави” — колоніяльна УССР, БССР та сателітні країни. Вже кілька разів велетенський будинок в кінці 42-ї вулиці над Східною річкою був на порозі банкрутства, але д о б р ий Дядько Сем усе „полатав”.

Можливо є в тому великий державний глузд — фінансувати ОН навіть тоді, коли більшість голосів скеровані проти погляду ЗСА, як це сталось днями в питанні Південної Африки: постійний представник уряду ЗСА виступав проти точки в резолюції про можливість навіть збройного нападу на Південну Африку заради ліквідації расового поділу в тій країні. Однак, більшість голосів підтримали ту точку. В в'язку із збільшенням кількости голосів - членів, особливо за рахунок нових африканських держав та малих острівних країн, та у зв'язку з дипломатичними заходами Совєтського Союзу й Китаю, можна сподіватись, що в ОН буде дедалі, то більше рішень, які, фактично, можуть діяти на шкоду вільного світу. Це покаже майбутнє.

Що ж до ЮНЕСКО, однієї з міжнародних установ ОН у справах науки, освіти і культури, то тут вже не треба чекати майбутнього: ЮНЕСКО виносить дедалі, то більше постанов, що йдуть врозріз з інтересами вільних і поневолених імперіялістичним комунізмом народів і нічого не мають спільного із справами науки, освіти і культури. У Рік Прав Людини — ЮНЕСКО одним словом не обізвалось про нищення національних мов і культур в московсько - большевицькій імперії на ім'я СССР, про незаконні арешти діячів науки і культури в Україні, Білорусі, Чехо-Словаччині й ін. країнах „соціялістичного бльоку”, навіть в самій совєтській Росії.

Можуть сказати, що ЮНЕСКО це ж не політична чи юридична організація ОН. Але важко поєднати гуманні завдання такої світової організації з її цілком негуманним, скорше злочинним замовчуванням важливих, подій і проблем, і не лише в Європі. Хіба ж у наш час не винищує комуністична партія в Китаї десятки народів і їх культур, держав, хіба немає геноциду в Тібеті?

Чим же займається практично ЮНЕСКО?

ЮНЕСКО не лише обраховує кількість і досі неграмотних людей у всіх країнах світу, і не лише сприяє обміну науковцями між країнами вільного й комуністичного світу, який не відомо ще кому дає більше користи. ЮНЕСКО в 1967 р. офіційно взяло участь, як з радісною міною повідомляли московські „Ізвєстія” з 23 листопада ц. р., „у святкуванні 50-річчя совєтської держави, а в 1968 р. — у святкуванні 150-річчя з дня народження основоположника наукового комунізму К. Маркса”... На 15-ій сесії Генеральної Конференції ЮНЕСКО, що закінчилась минулого місяця в Парижі, на домагання делегацій СССР і при підтримці країн - сателітів та до 20 інших країн, з якими заграє Москва, або які хочуть мати певні користі від такої „політики”, — винесено резолюцію про те, що „ЮНЕСКО візьме участь у святкуванні з нагоди 100-річчя з дня народження засновника першої в світі соціялістичної держави Володимира Леніна”. І вже згадувані „Ізвєстія” сповістили мільйонам пригнічених підсовєтських читачів, що „схвалення цієї резолюції є ще одним міжнародним визнанням величезних заслуг (!) В. Леніна перед усім людством”!.. В інших пунктах резолюції 15-ої сесії ЮНЕСКО є ще й такі точки, як „сприяти і посилити допомогу збоку ЮНЕСКО народам, які борються за своє визволення” — з тонкою вказівкою, про кого мова: „національно - визвольним рухам африканських країн”. У резолюціях осуджено Ізраїль... за агресію на арабські країни, засуджено уряд Родезії (який взяв за горло комуністичну п'яту колону) і т. п. Проти таких резолюцій виступала американська д е л егація, підтримувана Англією та іншими вільними країнами, але під час голосування перемагав добре змонтований комуністами в ЮНЕСКО совєтсько - сателітно - азійсько - африканський бльок. Дійсно, було про що рапортувати в Москву З. Вахрушову, Г. Горшкову та ін. совєтським представникам у Парижі, і „Правда”, „Ізвєстія” й інші видання в СССР не поскупились місцем для вісток про перемогу бльоку „соціялістичних країн і країн, що розвивають свою економіку” та „перемогу сил соціялізму в єдності з національно - визвольним рухом”!..

Не можна проходити байдуже повз такі „коекзистенції” червоної Москви на форумі ЮНЕСКО, чи задовольнятись тим, що задля красного слова ЮНЕСКО формально відзначає річницю народження у к раїнського письменника - клясика Івана Нечуя - Левицького. Навіть в самому ЮНЕСКО про нього нічого не знають і знати не будуть. Але біографії Маркса і Леніна вже розсилатимуть по всіх країнах не тільки з Москви, а і з дому ЮНЕСКО, з рамени ОН! Москва через ЮНЕСКО виносить „святкування творця совєтської держави”, контрреволюціонера - імперіяліста Леніна на світову арену... Що ми могли б зробити в цій ділянці?

Практично — дуже мало, хоча платимо податки і американський Уряд фінансує левину долю праці ОН. Однак, УККА, як і Секретаріят СКВУ, не лише мають, а й повинні б зайняти становище в цій справі, винести рішучий осуд останніх рішень 15-ої Сесії ЮНЕСКО в Парижі і розіслати його всюди, де потрібно, включно з Білим Домом.

Леонід Полтава

МИТРОПОЛИТ ФІЛАРЕТ, ЙОГО КАР'ЄРА І МІСІЇ

Едмонтон (М. Х.). — Два тижні тому приїхав до Едмонтону київський митрополит Філарет і відбув у четвер 21 листопада пресову конференцію, на якій прочитав заяву московського патріярха Алексея про Чехо - Словаччину, мовляв, совєтські війська та держав - сателітів „не порушують її національної суверенности, територіяльної цілости та не загрожують її нівчому”. В п'ятницю, 22 листопада відвідав Редакцію „Українські Вісті” з двома своїми священиками: о. Николасом, о. Віталієм та секретарем і перекладачем в одній особі і дав теж інтерв'ю, що їх подаємо окремо. Крім того відвідав університет, деякі парафії в околиці Едмонтону, що є під юрисдикцією московської патріярхії. В самому Едмонтоні підлягає їй одна парафія св. Варвари, при якій проживав архиєпископ Пантелеймон (Рудик), який помер у лікарні на серце 2 жовтня 1968 р. Своїми заявами митрополит Філарет підтвердив жалюгідну ролю „Руської Православної Церкви” (від слова Русь, а не Росія, як постійно підкреслює) на Україні: її русифікацію. В єдиній на всю Україну духовній семінарії в Одесі (отже, духовні семінарії в Києві і в Луцьку закриті) навчання відбувається російською мовою, проповіді по містах України: як ось у Києві, Харкові, Одесі, Донбасі — російською мовою (українською мовою здебільша на заході України), українською мовою друкується у Львові „Православний Вісник” (появлявся до 1961 р. і відновлено його щойно в серпні 1968 р.), а в Києві надруковано „православний молитовник” і календар. Ось і все. Кращого обвинувального акту не міг скласти, якщо йде про русифікацію та поневолення України при допомозі „Руської Православної Церкви”. Якщо Православна Церква на Україні пишається своєю назвою „Руска” від слова „Русь”, чому ж тоді українською мовою не відбувається навчання питомців у духовній семінарії в Одесі, ні не виголошуються проповідей українською мовою по церквах тієї Церкви по цілій Україні? Чи Православні Церкви Вірменії і Грузії теж відцурались своїх рідних мов: вірменської і грузинської та перейшли на російську?

Митрополит Філарет підкреслював теж, що митрополитом став два роки тому і є екзархом московського патріярха на всю Україну. З цього приводу в Журналі московської патріярхії (за червень 1966 р.), в розділі „Церковная жизнь”, на сторінках 9-11 поміщена його світлина і такі дані про його особу та його головокружну кар'єру:

Архиєпископ Київський і Галицький, екзарх України, Філарет (Михайло Антонович Денисенко) прийшов на світ 23 січня 1929 р. в селі Благодатним, Амвросіївського району, донецької області, в родині шахтаря. Закінчивши середню школу, записався в 1946 р. до 3-ої кляси одеської духовної семінарії, яку закінчив відмінно і того ж року перейшов до московської духовної академії. Як студент II курсу академії вступив до монастиря 1 січня 1950 р., прийнявши ім'я Філарет і виконував різні обов'язки в Троїцько - Сергіївській Лаврі. 15 січня 1950 р. возвів його св. патріярх Алексей в сан ієродиякона, а 18 червня 1951 р. в день св. Троїці, в сан ієромонаха. В 1952 р. закінчив курс московської духовної академії, отримавши ступінь кандидата богослов'я за працю „Вчення про відкуплення святих отців — Афанасія Великого, Василя Великого і Григорія Богослова” і був призначений викладачем Святого Письма Нового Завіту в московській духовній семінарії. Одночасно виконував обов'язки благочинного Троїцько - Сергієвської Лаври. Від 1953 р. викладав також Святе Письмо Старого Завіту в московській духовній академії. В навчальному році 1953/54 вчена рада московської духовної академії признала о. Філаретові звання доцента. В тому ж 1953 р. призначено його домічником інспектора академії. В 1956 р. о. Філарет став інспектором духовної семінарії в Саратові і возведений в сан ігумена. В 1957 р. став інспектором духовної Семінарії в Києві, 12 липня 1958 р. підвищений до сану архимандрита і назначений ректором київської духовної семінарії.

В 1960 р. призначено архимандрита Філарета завідателем Українського Екзархату і настоятелем катедрального собору св. Володимира в Києві; а від червня 1961 р. до січня 1962 р. був настоятелем А л е ксандро-Невського храму Русскої Православної Церкви в Олександрії (ОАР—в Єгипті). Рішенням патріярха Алексея і священного синоду призначено 12 січня 1962 р. архимандрита Ф і л а рета лужським єпископом та вікарним ленінградської єпархії з дорученням управи єпархії в Ризі. Його хіротонія

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА ЦІНИ НЕ МАЄ

Ярослав Гайвас

(12)

Ми думали, що це кінець і нас незабаром відпустять. Але так воно не було. Це був час, коли поляки й мадяри почали закидати на Карпатську Україну своїх диверсантів, агентів і саботажників. Їх, що мріяли одні про „Польску од моржа до моржа”, а другі „про землі корони св. Стефана”, глибоко турбували оці прастарі, з архаїчними обичаями, з тисячолітньою культурою села, що пробудилися до якогось нового життя, загомоніли дивними словами про волю і державність. Їм, задивленим у те, що вже давно віджило, так страшно не хотілося нового. Вони хотіли завернути життя назад, влити вічний струм життя в давні неіснуючі береги. Тому й не диво, що чеські граничники так докладно нас допитували.

Нас тримали на станиці аж поки не прийшов місцевий учитель, наддніпрянський еміґрант і чомусь почав від молитов, мабуть, не знаючи, що їх першими вивчають різні розвідники та диверсанти, і наприкінці перейшов на спільних знайомих з Праги і Подєбрад та на актуальні українські справи. Це його переконало. Тоді граничники відвели нас до бічної кімнати, де можна було помитися, почиститися, а тоді подрімати на польових ліжках. Чехи приймали нас тепер малощо не як своїх союзників. А українці, що були граничниками на цій станиці, навіть зверталися до нас українською мовою.

Від'їхати мали ми після обіду автом, яке йшло до Хусту. І справді, ще в обідню пору заїхало вантажне авто, чехи щось у нього позаладовували, самі сіли в кабіну, а нам веліли сідати з-заду. Брезент був відкритий, надворі було тепло, їзда випала чудесна. Хоч дорога була крутою, не дуже вигідною, слабо втримуваною, але для нас вона була як у казці. Оце перейшли нелегально кордон, як гонені собаки, а тут не лише загрози немає, але й державна служба заопікувалася нами, ще й дала транспорт до нашого призначення. До того й околиці були надзвичайні: густі ліси ,що вкривали стрімкі узбіччя гір, шумні потоки, осінні зелень, а при дорозі села і на деяких будинках... жовтоблакитні прапори. З Іваном говорили ми про відбудову цієї країни, про цей малий кусень нашої батьківщини, з якого мали, згідно з нашими сподіваннями почнатися великі речі. Ми вимахували руками до старших і молоді, що їх зустрічали по дорозі, а вони весело нам відповідали.

Зупинилися у Воловці, і тут наш вантажник застряг. Чехи ходили біля нього, а потім закликали військового механіка. Той оглянув авто, і тоді нам сказали: „Злізайте. Ідіть до касарні, що он - там при головній вулиці, зголоситься у чергового старшини, він вас примістить ,а ми йому за часок скажемо, хто ви є.” Ми так і зробили. Старшина вислухав нас, сказав воякові відвести нас до залі, де були вільні ліжка, і порадив піти повечеряти, бо тут ніякої вечері нам не дадуть. У залі було багато вояків, одні в цивільному, а інші уже у військовому. Це були мобілізовані. Здебільшого наші хлопці. Мови чеської так ми й не чули від них, бо навіть підстаршина, що заходив увечері, говорив по-українськи.

З хлопцями ми зразу нав'язали розмову. Вони говорили радо й одверто, і їх слова докраю нас збентежили. Вони всі були проти війни, мобілізації, нарікали на владу, яка прикликала їх сюди, а в дома, казали, ще стільки роботи перед зимою. Їм чужі були і поляки і мадяри, диверсанти, шпіони, гітлерівська Німеччина, яка збиралася ними торгувати. Чехо-словацьку республіку вони теж не дуже вважали своєю державою, бо протягом двадцяти років чехи уникали говорити їм про такі речі, а тепер уже було запізно. А про Карпатську Україну, як самостійну державу, про відбудову нашої державности їм тяжко було говорити. Ми спробували були „просвічувати” їх, але без великого успіху. Проте, й не могли ми виразно висловлюватися, це все ж таки була ще чехословацька держава і говорити в казармі про розвал тієї держави і побудову нової на частині старої не було дуже вказаним.

Другого дня вранці, ледве встигли ми поснідати, заїхало інше авто і ми поїхали. Не доїжджаючи до Хусту, мусіли виминути недавно підірваний міст. — „Це польські диверсанти зробили!” — пояснив нам старшина, що їхав з нами. Ми з Іваном як на команду відізвалися: — „Ми їм віддячимося!” — на що чех відповів широким усміхом.

Поволі в'їхали в широку долину гірської ріки. Розмулені береги, намул і рінь широко розкинулися, а гори неначе розступалися, щоб дати простір для міста. Здалека було видно на одному з верхів старовинний замок, а кругом нього Хуст! Столиця Карпатської України. Ціль нашої дороги і недавно народжена мрія української людини. Серце починало битися швидше, ставало гаряче, і думки одна за одною змальовували райдужні картини майбутнього. Треба буде тяжко працювати, треба буде протиставитися ворогам, але будемо мати, вже маємо кусень батьківщини, землі, яка є тільки наша й на якій живемо ми. Ні сірість осіннього дня, ні олив'яні, важкі й брудні хмари, що суцільно залягли під вечір, ні розбита, болотяна дорога не впливали на наш настрій. І навіть перші вбогі хатки хустського передмістя видавалися нам рідними й принадними.

(Далі буде)

ЗБІРКА НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ УККА ПОШИРЮЄТЬСЯ НА ВВЕСЬ КРАЙ

Ню Йорк. — Нові вісті з канцелярії УККА говорять про загальне поширення цьогорічної збірки національного датку на щораз нові українські громади. За минулий тиждень до раніших 23 громад, які склали $500 чи більше, прибули чотири нові, а саме Янгставн, Піттсбурґ, Трой і Амстердам. Минулого року таких громад було 35, отже в цім році бракує ще вісім громад, щоб досягти числа з 1967 р. Цікаво, що коли в минулому році було 18 громад, які склали по $1,000 або більше, досі, з початком грудня, таких громад є 14, отже тільки на 4 менше. Що це число буде доповнене й перевершить минулорічне дає певність факт, що тепер чотири громади переступили суму збірки $750 йдо кінця року вони, а з ними й інші, напевно доповнять свої збірки бодай до тисячі долярів. Иде про громади Балтимор, Бриджпорт, Віллимантик і Ню Гейвен. Сподіваємося їх подати вже в наступному звіті поміж тими, які переступили тисячну межу.

Як раніше, на першому місці поміж громадами знаходиться Філядельфія, яка з шести перейшла суму восьми тисяч долярів і є на надійному шляху до круглої суми $10,000. За нею поволі поступають Ню Йорк, Нюарк і Дітройт-Гемтремк. По $500 збільшили свої збірки датку невеликі, але дуже прикладні громади Гартфорду і Лорейну, які наблизилися до двотисячної межі. Натомість ряд більших громад не виявив ніякого поступу за останні два тижні, що зокрема відноситься до величезної громади Чикаґа, яка знайшлася на далекому восьмому місці, після таких невеликих громад, як Боффало, Гартфорд і Лорейн, яких українське населення є не в десятки, але в сотні менше, як столиці середнього-заходу ЗСА. Але є познаки, що й Чикаґо приступає до загального громадського змагу і що не спізниться заняти в цім році належне йому місце.

Внизу поданий список найбільш успішних громад, які склали п'ятсот або більше долярів до перших днів грудня:

1. ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.		$8,055.56
2. НЮ ЙОРК, Н.Й.:		
Метрополітальний	$3,961.00	
Бруклин	1,049.14	5,010.14
3. НЮАРК-ІРВІНҐТОН, Н. Дж.		4,253.00
4. ДІТРОЙТ, Миш.:		
Схід і Гемтремк	$2,100.00	
Метрополітальний	858.00	2,958.00
5. БОФФАЛО, Н.Й.		1,799.00
6. ГАРТФОРД, Конн.		1,790.00
7. ЛОРЕЙН, Огайо		1,765.00
8. ЧИКАҐО, Ілл.		1,537.20
9. РОЧЕСТЕР, Н.Й.		1,423.00
10. ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.		1,372.00
11. ЯНҐСТАВН, Огайо		1,355.00
12. КЛІВЛЕНД-ПАРМА, Огайо		1,287.00
13. СИРАКЮЗ, Н.Й.		1,210.00
14. ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж.		1,037.00
15. БАЛТИМОР, Мд.		930.00
16. БРІДЖПОРТ, Конн.		832.00
17. ВІЛЛИМАНТИК, Конн.		808.00
18. НЮ ГЕЙВЕН, Конн.		757.00
19. НЮ БРОНСВИК-БАВНД БРУК, Н. Дж		670.00
20. ПІТТСБУРҐ, Па.		600.00
21. БОСТОН, Масс.		590.00
22. КЕНТОН, Огайо		540.00
23. ТРОЙ, Н.Й.		540.00
24. АМСТЕРДАМ, Н.Й.		506.00
25. МІННЕАПОЛІС-СТ. ПОЛ, Мінн.		500.00
26. ЮТИКА, Н.Й.		500.00
27. МИЛВОКІ, Віс.		500.00

ЦЕРКВА БЕЗ СТАТИСТИКИ

КИЇВСЬКИЙ МИТРОПОЛИТ ФІЛАРЕТ НА ВІДВІДИНАХ В КАНАДІ

Призначений цього року московським патріярхом Російської Православної Церкви київський митрополит Філарет (Денисенко) несподівано прибув до Канади, а перебуваючи в Едмонтоні, відвідав редакцію місцевого українського т и ж н евика „Українські Вісті". З цього тижневика з 28 листопада передруковуємо непідписаний репортаж під наг. „Вісімнадцять єпархій, але без статистики" — „розмова з київським митрополитом Філаретом":

„Працюємо, намагаємося доповнити наші недостачі...". Таке сказав „УВістям" несподіваний гість з Києва: митрополит Філарет, патріярший екзарх України, відповідаючи на питання про церковне життя в Україні.

Минулого тижня до Едмонтону прибув митрополит Філарет з декількома своїми священиками. У четвер 21 листопада в одному з едмонтонських готелів була пресова конференція, в час якої місцеві репортери ставили київському гостеві багато питань, головно про Чехо - Словаччину. Митрополит мав готову відповідь: він прочитав заяву московського патріярха Алексея, який уважає, що війська держав-членів Варшавського договору мусіли ввійти до Чехо-Словаччини, бо там зростала небезпечна криза. Це, на думку московського патріярха, не порушує суверенних прав Чехо - Словаччини.

Митрополит і люди з ним

Другого дня митрополит Філарет з двома своїми священиками прибув на відвідини до „УВістей". З ним була теж молода світська людина з Києва, що виконує обов'язки секретаря і перекладача. Виконує їх надзвичайно сумлінно. Хоч під час відвідин в „УВістях" послуги перекладача були зайві, київський перекладач не відступав від митрополита та його священиків, уважно слідкуючи за розмовами.

Митрополит Філарет (Денисенко) — молода людина (39 років), високого зросту, з русявою бородою. Київським митрополитом став два роки тому. По - українському говорить добре. Радо погодився дати інформації нашій газеті.

Київський митрополит є екзархом московського патріярха на всю Україну. „У нас є 18 єпархій" — сказав він. На питання про кількість вірних, церков тощо не вмів дати відповіді. „У нас Церква відділена від держави, є віруючі і невіруючі, але статистики нема".

У Києві, сказав митрополит Філарет, є десять православних церков, чотири протестантські та одна жидівська синагога.

Чи, крім православних, є в Україні інші віровизнання? „Є в нас баптисти".

Нікого більше? „Як знаєте, були греко - католики, але вони возз'єдналися", сказав митрополит Філарет.

Один з редакторів „УВістей" пригадав, що недавно православний журнал „Заповіт св. Кирила і Методія", що виходить у Чехо - Словаччині, визнав, що „возз'єднання" тамошніх греко - католиків з московською патріярхією відбувалося „адміністративним способом". Чи колись і в Україні не зроблять такої заяви про церковне „воз'єднання" західньоукраїнських о б ластей? „Заяви, про яку говорите, я не читав", сказав митрополит Філарет.

Ні рядка в київських газетах

Недавня поїздка Блаженнішого Иосифа була головною подією у к р аїнського життя за океаном; в Україні її промовчали. В київських газетах, здається, не було ні рядка. Чи так? „Ні, не було", відповів митрополит Філарет. Він сказав, що знає про кардинала Сліпого. Чув також про його поїздку.

Чи є в Україні духовна семінарія? „Є, в Одесі". Якою мовою там навчають? „Російською". Проповіді в церквах бувають мовою українською і р о с і йською, більше — українською, сказав він.

Чи друкується щось українською мовою для духовенства і вірних 18 єпархій? „У Львові виходить „Православний вісник"".

У Києві не видається нічого? „Ми видали „Православний молитовник"".

Колись Київ бут центром богословської науки. А в Москві навіть тепер друкують дещо. Чому в Києві не роблять нічого: немає людей чи немає змоги? „Ми над цим думаємо", сказав митрополит Філарет.

А чому б не замовити у Канаді й Америці трохи українських релігійних видань? Митрополит Філарет заперечив: „У нас є свої богослужбові книги".

Він був здивований тим, що на еміґрації опубліковано аж два українські переклади Святого Письма. Про переклад митрополита Іларіона він знав, навіть читав; про римське видання не чув.

Тільки 26 парафій

У Канаді є 26 парафій під юрисдикцією м о с ковської патріярхії. В Едмонтоні недавно вмер а р х и єпископ Пантелеймон (Рудик), залежний від патріярха Алексея. Митрополит Філарет плянує відвідати канадські парафії Російської П р а в ославної Церкви. До Канади він прибув уперше. Можливо, поїде теж до Америки. Покищо візи не має.

Накінець митрополит Філарет говорив, що він щирий прихильник екуменічного руху. Між християнами конче треба більшого зближення, сказав він.

На прощання дали йому в „УВістях" римське видання Святого Письма українською мовою. Книжку цю зразу оглянув цивільний секретар митрополита. Митрополит Філарет прийняв дарунок, подякував за нього і з з цією книжкою вийшов до авта, що ждало на нього".

З НАШИХ БУДНІВ

„НАЙЯСНІШИЙ ПАН"

Як це відмітила світова і наша преса, в цьому ювілейному році припала ще одна річниця — 50-річчя закінчення 1-ої світової війни і розвалу „небіжки-Австрії". Зворушений цим сумним фактом, я дозволив собі в одному культурному товаристві заінтонувати гимн Тирольців Сходу — пісню про цісареву Єлисавету, дружину цісаря Франца-Иосифа I, що так трагічно згинула, проколена затроєним „шпиндлем" з рук анархіста Лукенія . . . Саме з цього приводу зустріла мене тяжка неприємність: один знаний патріот назвав мене за це прилюдно, — правда напідпитку, — „рутенським сервілістом"!

На моє щастя, я дістав після цього моральну підтримку збоку такої визначної громадсько-політичної особистости, як д-р Кость Паньківський. До речі, він приїжджає щоліта з достойною дружиною на вакації — з сонящної Аризони до задимленого Ню Йорку, і тоді мешкає в готелю „Арлінґтон" на 15-ій вулиці (прошу не мішати назви готелю з назвою військового цвинтаря в стейті Вірджінія).

Коли я пожалівся д-рові Паньківському на цю тяжку кривду і зневагу, якої я зазнав, він поклепав мене дружньо по плечу і сказав:

— Пане колеґо, не беріть собі того дуже до серця, коли вас хтось називає „рутенцем", бо це слово латинського походження, а клясичні мови починають вже вивчати навіть американці. А щодо Їх Апостольського Маєстату, цісаря Франца-Иосифа Першого, то карточка з його портретом висить у мене на стіні, в готелі, на почесному місці . . . Цю карточку прислала мені з Відня, знаючи про мою любов до нього, Любов Артемівна Дражевська, ця сама пані, котра спитала мене одного разу, роблячи мовну коректу моєї статті:

— Костю Костевичу, чи ви вивчали колинебудь українську мову?

На що я відповів їй чесно, з рукою на серці:

— Не вивчав, Любо Артемівно, бо тоді, коли я ходив у Львові до гімназії з руською мовою навчання, в нас української мови ще не знали . . . Але слухайте далі, яка штука вийшла з тим цісарським портретом! . . Відвідав мене один знаний усусуський діяч з Бруклину, глипнув на стіну та й спитав, здивований:

— Кого це ви почепили на стіну? . . Небіжчика Франціошка? З якої речі?

— А яка дата сьогодні? — питаю його.

— 18-те серпня, — відповідає.

— Ну? . . То ви, кажу, пане-колеґо, вже забули, що 18-го серпня вся Австро-Угорська монархія урочисто відзначала день народження свого улюбленого монарха? То ви, кажу, пам'ятаєте дати народження, смерти, весіль, христин усіх соціялістично-радикальних дубів, а день народження свого цісаря призабули?! А я маю до нього колосальний респект, бо це був єдиний суверен державний, котрого я не зрадив! Може й тому, що він поквапився відійти з цього світу, поки я активно включився в політику.

Після таких підбадьорюючих на дусі та повчальних слів, я вже тепер сміливо, без вагань, співаю при всіх нагодах і оказіях „Пісню про цісареву Єлисавету".

Ікер

У ПАКІСТАНІ ПРЕЗИДЕНТ АЮБ ХАН ПОГОДИВСЯ на різні поступки студентам, які в останніх тижнях перевели бурхливі демонстрації в різних містах, внаслідку яких було кількох вбитих. М. і. не будуть виключати з високих шкіл ані ставити перешкод у переході до вищих ступнів тим студентам, які брали участь в політичних демонстраціях. Однак Аюб Хан заповів оборону існуючого режиму всіми засобами та заявив, що зміна устрою може прийти тільки леґальним шляхом. На пізню осінь 1969 р. заповіджено загальні вибори.

З нагоди 70-ліття народження та 40-ліття наукової та громадської праці

проф. д-ра ЄВГЕНА ВЕРТИПОРОХА

голови Канадійського НТШ

складаємо щирі ґратуляції, а замість участі в Ювілейному Бенкеті, пересилаємо 20.00 долярів на потреби видання Української Енциклопедії в Сарселі.

Леся та Лев ЯЦКЕВИЧІ

АСОЦІЯЦІЯ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ
повідомляє, що
в СУБОТУ, 14-го ГРУДНЯ ц. р. о год. 6-ій веч.
в ДОМІВЦІ, 41 Ст. Маркс Плейс, Ню Йорк, Н. Й.
відбудеться ДОПОВІДЬ
ред. І. СВІТА на тему:
„Українці на Далекому Сході"

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА
Урочиста Наукова Конференція

для вшанування 930-ЛІТТЯ ХРАМУ КИЇВСЬКОЇ СВЯТОЇ СОФІЇ — відбудеться в неділю, 15-го грудня 1968 р. в годині 5-ій веч. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

ДОПОВІДАЧ — заслужений науковець-архітект — Достойний проф. д-р ОЛЕКСА ПОВСТЕНКО, що виголосить доповідь: „930-ліття катедрального храму Київської Святої Софії і доля архітектурних пам'яток великокняжої доби в Україні".

Головує Президент Головної Ради НТШ проф. д-р Роман Смаль-Стоцький.

Доповідь буде ілюстрована прозірками. Вхід вільний.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗСА

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗСА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

для відзначення 100-річчя заснування Т-ва „ПРОСВІТА" — відбудеться в суботу, 14-го грудня 1968 року в годині 5-ій веч. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79-та вулиця в Ню Йорку, Н. Й.

ПРОГРАМА:

1. Відкриття.
2. Ред. І. ДУРБАК: доповідь на тему „Просвіта — як школа національного виховання".
3. Проф. д-р В. Лев: доповідь на тему „Наукові видання Т-ва Просвіта".

Вхід вільний.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка

2. КУРІНЬ УСП і 17. КУРІНЬ УПС „ПЕРШІ СТЕЖІ"
та
1. КУРІНЬ УСП і 16. КУРІНЬ УПС „БУРЛАКИ"
— організують —

ЛЕЩЕТАРСЬКИЙ ТАБІР
ДЛЯ ПЛАСТОВОГО ЮНАЦТВА
В ЧАСІ ВІД 26-го до 31-го ГРУДНЯ 1968 Р.
на „СОЮЗІВЦІ" в Кергонксоні, Н. Й.

- Лещетарські зайняття на теренах „Скі Міннї", Мінневаска, Н. Й.
- Приїзд учасників в середу, 25-го грудня вечером, від'їзд домів у вівторок, 31-го грудня по полудні.
- Навчання їзди на лещатах буде під проводом професійних інструкторів.
- Оплата за табір (мешкання, прохарчування — два рази денно, доїзд до лещетарських з'їздів, витяги, інструктаж та обезпечення) 85.00 дол. від учасника.
- Зголошення і таборову оплату (або зачет 25.00дол. від учасника) до дня 15. грудня 1968 р. приймають:
пл. юначок: Mrs. Olha Mychajliw, 48-35 64th Street, Woodside, L.I., N.Y. 11377. Тел.: (212) NE 9-8590
пл. юнаків: Mr. Wolodymyr Hnatkiwsky, 32-09 Bell Blvd., Bayside, N.Y. 11361 Тел.: (212) BA 4-7369
- Карти зголошення та ближчі інформації розіслано до Пластових Станиць на адреси кошових.

Ділимося з нашими Рідними і Знайомими сумною вісткою, що наш Найдорожчий БРАТ і ВУЙКО

бл. п. МИХАЙЛО СЛІПЕЦЬ

народжений у Sewersville, Pa., 23-го травня 1911 року, помер ненадійно у Клівленді, Огайо, дня 23. листопада 1968 року, на 58-му році свойого життя.

ПОХОРОНИ відбулися 27-го листопада 1968 року з похоронного заведення Михайла Колодія і Української Католицької Церкви св. Андрея у Пармі на Український Католицький Цвинтар св. ап. Петра й Павла у Пармі, Огайо.

В глибокому смутку:

ІВАН СЛІПЕЦЬ — брат, із Дружиною й Дочками
МАТИ, ДРУЖИНА, ДОЧКИ, БРАТИ, СЕСТРИ і ВНУКИ в Україні

Замість квітів на могилу
бл. п. МАРІЇ з ЛЕВИЦЬКИХ КОМУНИЦЬКОЇ
складаємо 20.00 долярів
на Наукове Товариство ім. Шевченка, Осередок в Сарселі, Франція.
ДУМИН Евстахій і Михайлина з Родиною

Повідомляю все Українське Громадянство, що 5-го грудня 1968 р. в Мюнхені, відійшов у Вічність, на 87-му р. життя

бл. п. проф. ГНАТ МАРТИНЕЦЬ

Лицар-Командор Ордену Св. Сильвестра Папи, довголітній професор українських гімназій, голова багатьох громадських та наукових установ в краю і на еміґрації.

ПОХОРОНИ відбулися 9-го грудня 1968 р. на Валдфрідгофі (Український цвинтар).

В глибокому смутку:

ІВАННА САВИЦЬКА-МУСІЙ — синова
Рідня в Німеччині, Австралії, Чехо-Словаччині, Швеції, Америці і Канаді

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ

Субота, 14-го грудня 1968 року
Початок год. 7:30 веч.
Заля Українського Народного Дому
при 140-142 Друга Евеню
в Ню Йорку, Н. Й.

Квитки вступу у передпродажу в усіх секретарів місцевих Відділів УНС Нюйоркської Округи і Ню Джерзі. Вступ 10 дол. від особи.

запрошує Українське Громадянство Ню Йорку, Ню Джерзі й околиці, на

Ювілейний Бенкет

75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ"
та 35-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА

В ПРОГРАМІ:

Відкриття: адв. Іван Флис — голова Окружного Комітету Відділів УНС, який передасть провід Ювілейного Бенкету мец. Р. Гуглевичеві, Вечеря, промова головного редактора „Свободи" Антона Драгана, ювілейна гумореска Івана Керницького-Ікера, Український Танцювальний Ансамбль під мистецьким керівництвом п-ні Осененко з Гемстеду, Лонг Айланд, Н. Й. та привіти Головного Уряду УНС та Центральних Організацій.

Подумано про влаштування виставки присвяченої тим ювілеям.

Своєю присутністю докажім, що нам дорога наша преса у Вільному Світі. Ювілейний Комітет

Українці взяли участь в маніфестації солідарности з Чехо-Словаччиною в Чикаґо

Чикаґо (В. М.). — З нагоди міжнародного дня студента 17 листопада в Чикаґо відбулася маніфестація, скликана чехо-словацькими організаціями з метою підтримати боротьбу народів Чехо-Словаччини проти російської інвазії. Як відомо, міжнародний день студента проголошено при кінці 1939 р. на згадку студентських заворушень і перших жертв чеського студентства в боротьбі з нацистами. Тоді окупаційні органи Німеччини закрили чеські університети та розстріляли дев'ятьох студентів Карлового університету і чеської політехніки у відповідь на студентські демонстрації.

Ситуація з кінцем жовтня і на початку листопада ц. р. в Чехо-Словаччині була дуже подібна. Студентство знову демонструвало, відзначаючи 50-річчя чехо-словацької незалежности. Совєтські окупаційні органи грозили репресіями. Саме в ці дні демонстрацій, по багатьох осередках вільного світу збиралися чехи і словаки та їх приятелі, виявляючи солідарність з молоддю і всім народом на їх батьківщині.

В Чикаґо маніфестацію організували Масариків Клюб при Університеті в Чикаґо та Чехо-Словацька Культурна Спілка. Ініціятиву підтримали інші чеські і словацькі організації, а так само братніх народів, що ділять ту саму долю під совєтським пануванням.

До школи ім. Гавлічка в Бервіні прибуло понад триста осіб. З національностей були заступлені білоруси, литовці, поляки й українці. Разом з іншими представниками запрошено делеґатів Асоціяції Українців Америки та ОДУМ-у до президії. Так само в президії сиділи від Чехо-Словацько-Польсько-Української Ради Приязні д-р П. Турула та інж. В. Ростун. Між іншими прапорами на почесному місці був і український прапор.

В майже двогодинній програмі виголосили дві ґрунтовні доповіді д-р Вацлав Лашка та правник д-р Ладіслав Радімський, які глибоко проаналізували боротьбу чеського і словацького народів проти нацистського режиму і сьогодні проти совєтського нового насилля. Обидві доповіді були зразками глибокої аналізи складних історичних умов життя народу під різними формами насилля. Доповідачі одноздгідно стверджували, що новий вияв російського насилля в центрі Европи, це вже не вияв ідеологічного прагнення побудови соціялізму, а намагання рятувати імперію.

Понад десять інших промовців коротко дали вислів почуванням і переконанням своїх груп чи організацій. Від Чехо-Словацько-Польсько-Української Ради приязні виступав її секретар Станіслав Яворський, а від українців д-р Василь Маркусь, який закінчив свою промову по-чеському. Промовець нагадав тісні зв'язки між чеським, словацьким і українським народами, підкреслив їх правильне розуміння слов'янської ідеї приязні і співпраці в противагу до російського панславізму і, врешті, зазначив, що і в нинішній важкій ситуації народів Чехо-Словаччини симпатії українців в батьківщині і поза її межами є по боці жертви аґресії і проти аґресорів.

Збори прийняли тексти телеграм, що їх вислано студентам празьких високих шкіл, Спілці письменників Чехо-Словаччини, як також прийнято гострий протест проти окупації й інвазії, що його телеграфічно вислано керівникам у Москві. В меморандумі до ОН поставлено домагання невтралізації Чехо-Словаччини.

Також у зв'язку з чехословацькими подіями відбулася в Чикаґо дискусія круглого стола, організована 7 листопада політичним відділом Університету ім. Лойолі. Виступали проф. Станкевіч з Чикаґівського університету, проф. Шварценберґ та В. Маркусь з університету Лойолі. Вміло модерував дискусією проф. О'Доннел, довголітній американський дипломат в Східній Европі. Понад 60 студентів прислухалися і брали участь у надзвичайно цікавому обміні думок між панелістами на тему: „Анатомія чехо-словацької кризи".

Проф. Станкевіч, між іншим, заявив, що останні події довели, що СССР перестав бути ідеологічною потугою, яка діє в дусі марксизму чи соціялізму, а виразно переключився на імперіялістичний центр. Він так само ствердив, що Москва діяла в серпні радше із спонук страху перед наслідками реформ і лібералізації в сусідніх країнах, в тому і на Україні. Д-р Шварценберґ сказав, що новий акт аґресії є Пірровою перемогою московських керівників; є це початок занепаду і внутрішньої дезінтеґрації імперії. Д-р Маркусь думає, що нова доктрина Брежнєва про право СССР втручатися у внутрішні справи країн бльоку й інтервеніювати в кожній ситуації, де соціялізм буцімто загрожений, прирівнює внутрішні взаємини між сателітними країнами і СССР до внутрішньо-федеральних відносин всередині самого Союзу. Незалежність чи суверенність народних демократій мала б мати, за новою доктриною, те саме значення, що має паперове право республік на вихід із складу Совєтського Союзу.

ПОСВЯТИЛИ БАНІ НА ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ

Везін - Шалет, Франція. — У недалекому від Парижу місті Везін - Шалеті адміністратор УАПЦеркви на Францію і Бельгію о. протопр. І. Бачинський в співслуженні священиків посвятив нові бані на св. Андріївському храмі. Посвячення бань відбулось при великій участі вірних, в тому й гостей з Парижу й сусідніх місцевостей.

МИТРОПОЛИТ ФІЛАРЕТ, ЙОГО КАР'ЄРА І МІСІЇ

(Закінчення зі стор. 2-ій)

на єпископа відбулась 4 лютого 1962 р. в Ленінграді при участі митрополита Пімена (Ізвєкова), архиєпископа Никодима (Ротова), єпископів: Кипріяна (Зернова), Михаїла (Воскресенського), Михайла (Чуба) і Никодима (Руснака). Від червня до жовтня 1962 р. Преосв. патріяршого екзарха в Середній Европі. В жовтні 1962 р. був призначений єпископом Відня та Австрії. В жовтні 1964 р. став ректором московської духовної академії і семінарії. 14 травня назначений архиєпископом Київським і Галицьким, екзархом України, членом священного синоду, рішенням патріярха Алєксєя і священного синоду.

Архиєпископ Філарет виконував у різному часі доручення вищої церковної влади. І так, літом 1955 р. відбув поїздку до Англії в складі делеґації Русскої Православної Церкви; в 1960 р. знову був в Англії з делеґацією русских монахів; в кінці 1960 р. відвідав з почтом патріярха Алєксєя Святу Землю, східні патріярхії та Грецьку Церкву; в 1961 р. відбув поїздку до Північної, Західньої і Східньої Африки з доручення предсідника відділу зовнішніх церковних взаємин московської патріярхії архиєпископа Нікодима; в червні 1964 р. брав участь в II Всехристиянському конґресі мира; в березні 1963 р. відвідав ЗСА в складі делеґації Русскої Православної Церкви на запросини Національної Ради Церков; в липні 1965 р. брав участь у праці всесвітнього конґресу в обороні мира в Гельсінках; 18 липня 1965 р. брав участь у складі делеґації Русскої Православної Церкви на торжествах Польської Православної Церкви з приводу інтронізації її „Предстоятеля" — варшавського митрополита і всієї Польщі Стефана (Рудика); як заступник президента ділової групи конференції европейських Церков брав участь в конференції і ділових засіданнях тієї організації; в 1966 р. очолював групу паломників до Святої Землі з нагоди Різдвяних Свят. У травні 1966 р. обрано його заступником предсідника т-ва „СССР-Греція" на II конференції цього т-ва.

За церковні заслуги ВПреосв. Філарет нагороджений орденами Русскої Православної Церкви (орден св. кн. Володимира I й II ступня), Олександрійської, Антійохійської, Єрусалимської і Чехо-Словацької Православних Церков.

Очевидно, це ще не всі поїздки митрополита Філарета за кордон, бо в 1967 р. приймав участь в нарадах Світової Ради Церков на острові Креті як голова делеґації; приймав участь у нарадах Церков в Австрії; в березні 1968 р. приймав участь у III Всехристиянському конґресі мира; в липні 1968 р. входив у склад делеґації на IV Збори Світової Ради Церков в Упсалі в Швеції й осінню 1968 р. відвідав Західню Европу.

Тому зрозуміле, що з нагоди приїзду до Едмонтону такої довіреної особи московського патріярха Алєксєя як митрополит Філарет, зокрема предсідника відділу церковних взаємин московської патріярхії з закордоном Архиєпископа Нікодима (Ротова), відбулись в культурному українському центрі (збаламучених комуністами українців) в Едмонтоні святкування в суботу 30 листопада з нагоди 50-ліття комуністичної революції, на яких стягнені приявні дожидали митрополита Філарета з почтом, але не діждались. Він не прибув, мабуть попереджений, що привітають його українці, обурені політикою народовбивства Москви на Україні і супроти українців в СССР. Всеодно такі демонстрації відбулись у вівторок, 3-го грудня з нагоди прощального бенкету в готелі Мідтавнер Мотор, вечором. Учасники демонстрацій роздавали прохожим й учасникам бенкету від управи міста Едмонтону та провінційного уряду Алберти тощо летючки з вияснєнням, що митрополит Філарет склав на пресовій конференції фальшиві заяви і дав невірні інформації. В четвер, 5 грудня митрополит Філарет з почтом відлетів до ЗСА.

Митрополит Філарет

ДЖЕК ПЕЛЕНС ФІЛЬМУЄТЬСЯ В РОЛІ ФІДЕЛЯ КАСТРА

Голивуд. — Відомий американський актор українського роду Джек Пеленс підписав контракт з кінокомпанією „20-сенчюрі Фокс", що ставить довгометражний кінофільм про життя й смерть комуністичного заколотника з Куби, Че Ґевари. У фільмі „Че!" Джек Пеленс (Палагнюк) виконуватиме ролю червоного диктатора Куби Ф. Кастра.

В ЕДМОНТОНІ ВИБРАЛИ КОРОЛЕВУ СУМОЛОДІ

Едмонтон. — Заходами Батьківського Комітету при Осередку СУМ відбувсь карнавал, на якому обрано 7 200 голосами Королевою СУМ у тому місті юначку Марійку Патан. Всі учасниці контесту одержали на згадку годинники. Чистий дохід з імпрези в сумі 2 500 дол. передано на Фонд будови Центру української молоді. Карнавал молоді, впарі з вибором „королеви", став уже традиційним в Едмонтоні та притягає багато молоді й старших.

$1,000 ДЛЯ ПОТРЕБУЮЧИХ

Управа Відділу „Самопомочі" у Філядельфії подала у пресі, що зі зібраної суми Зеленосвяточної збірки 1968 р. вислала 1,000 дол. для Української Медично-Харитативної Служби (УМСХ) — (кол. Українського Червоного Хреста) у Мюнхені, для потребуючих українців у Західній Европі, в тому теж українським дітям для влаштовання свят св. Миколи та української Ялинки на чужині, щоб цим зберегти їх в українській національній спільноті.

Кромі висланих $1,000 на конті Суспільної Служби Відділу „Самопомочі" у Філядельфії вписано дальшу зібрану суму $852.00. Референти Суспільної Служби Від. „Самопоміч" у Філядельфії п. Осип Петрович і п. Андрій Марусяк рішили продовжити збірку, щоб досягнути другу тисячку, до якої бракує не цілих $150 Першим у збірці і далі є п. Степан Ковалишин, який зібрав 446 дол.

В. Дідюк повернувся з організаційної поїздки

(Закінчення зі стор. 1-ої)

пархії, настоятеля Саскатунського Інституту ім. Шептицького, о. д-ра Дзеровича, професорів Саскатунського слявістичного відділу, пп. Буйняка, Вамця, Роїка і пані Франко. Він відвідав також президію КУК, а саме: президента о. д-ра В. Кушніра та екзекутивного директора д-ра Я. Кальбу і взяв участь в поконґресовій пресовій конференції; відвідав Братство Св. Миколая, редакції „Поступу" у Вінніпезі і „Українських Вістей" у Едмонтоні та зустрівся зЄпархіяльними Управами Братства Українських Католиків в Едмонтоні і Саскатуні. Під час відвідин п. Дідюк інформував про працю і завдання УНСоюзу та його участь у загально-громадських, канадійських справах. Це також було предметом його виступів на відзначенню ювілею Українського Народного Дому і Святі УПА в Едмонтоні та на сходинах в Калґарах. Під час перебування в Едмонтоні п. Дідюк відвідав ряд довколишніх українських громад з метою зорганізування нових Відділів УНС. Побіч справ УНС п. Дідюк інформував про Високошкільну Стипендійну Фундацію, для якої приєднано кількох членів.

Ця поїздка увінчалася великим успіхом, бо придбано для УНСоюзу кругло 100 нових членів, з чверть мільйоном долярів забезпечення. До успіху п. Дідюка причинилася дружня співпраця секретарів та членів управ Відділів.

В САСКАЧЕВАНІ ВИБРАНО МЕНШЕ УКРАЇНЦІВ У МУНІЦИПАЛЬНИХ ВИБОРАХ

Саскатун, Канада. — Менше, ніж у минулих виборах, обрано в цьогорічних муніципальних виборах у Саскачевані посадників і радників українського роду. Посадниками були переобрані: Вол. Мисак у Канорі і Т. Гриневич у Вакаві; П. Котик переміг вперше посадника Форбеса і став посадником міста Вадін. Ні в Ріджайні, ні в Саскатуні не було цього року навіть кандидатів українського роду на алдерменів - радників. Загальна участь у муніципальних виборах цього року була низькою — заледве понад 30% з усіх уповноважених голосувати.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 15-го ГРУДНЯ 1968 р.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. Дж. Річні збори С-ва Любов — 37 Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 214 Fulton St. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії за 1968 р. вибір нової Управи на 1969 р. та інші важні справи. Проситься чл. прибути — А. Гнатюк, секр.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. Річні збори В-ва св. о. Николая — 13-ий Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі. На порядку нарад: вибір Управи на 1969 рік. Проситься чл. прибути. По зборах перекуска. — Управа.

СТ. ЛЮЇЗ, Мо. Річні збори В-ва св. Володимира — 179 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі при Маґнолія. На порядку нарад: звіт уступаючої Управи, дискусія над звітами, уділення абсолюторії, вибір Управи на 1969 рік. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

ЕМБРИДЖ, Па. Річні збори Б-ва св. о. Николая — 276 Відд. о год. 1:30 по пол. На порядку нарад: звіт Управи і вибір нової на 1969 р. Проситься чл. вирівняти свої залеглості. По зборах — перекуска. — М. Фук.

БРИДЖПОРТ, Конн. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 59 Відд. о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 500 Галлет вул. Проситься чл. вирівняти залеглості до 23-го грудня ц. р. — С. Гуменюк, предс., В. Макійчук, кас., М. Галькевич, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6105. Іто стара ється відчинити знахідку.

— Можливо, що ліпше мені піти по Тарзана... — А може ліпше вперше подивитися на це самому!

— Щось важке всередині! Як я це відчиню?

Воно не дасться мені відчинити!

— Я так зроблю, що воно само відчиниться!